

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj

Številka: 060-10-5/2024/5
Ljubljana, 14. 3. 2024

Predlog

Z A P I S N I K

25. seje Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ki je bila v ponedeljek, 11. marca 2024, v sobi 212/II, Šubičeva 4, Ljubljana.

Seja se je začela ob 14. uri in se zaključila ob 15. 55 uri.

Prisotni:

- podpredsednik: Leopold Pogačar
- člani: Monika Ažman, Dejan Crnek, Peter Dermol, Oskar Komac, Gregor Korene, Igor Marentič, Ivan Meglič, Milan Ozimič, Andrej Poglajen, dr. Matjaž Štolfa, Matjaž Švagan in Darko Zevnik.

Opravičen:

- Dušan Strnad (predsednik).

Vabljeni:

- Borut Peric, vodja strokovne službe, Javni zavod Park Škocjanske jame
- Polona Kovačič, vodja splošne službe, Javni zavod Park Škocjanske jame
- mag. Suzana Zupanc Hrastar, vodja Sektorja za naravne vrednote in zavarovana območja, Ministrstvo za naravne vire in prostor
- Marko Maver, Direktorat za naravo, Ministrstvo za naravne vire in prostor.

Sprejet dnevni red:

- 1. Predlog resolucije o Programu varstva in razvoja Parka Škocjanske jame za obdobje 2024–2028 (RePVRPŠJ24–28), EPA 1324-IX (Št. 801-01-2/2024)**
- 2. Operativni plan aktivnosti Rudnika Žirovski vrh, javnega podjetja za zapiranje rudnika urana, d.o.o., za leto 2024, EPA 1348-IX (Št. 801-01-3/2024)**
- 3. Potrditev zapisnika 24. seje komisije**
 - Predlog zapisnika ste prejeli po elektronski pošti.
- 4. Razno**

Komisija je bila sklepčna in je potrdila dnevni red (10 ZA, 0 PROTI).

Ad 1)

Komisija je obravnavala Predlog resolucije o Programu varstva in razvoja Parka Škocjanske jame za obdobje 2024–2028 (v nadaljevanju: predlog resolucije), ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Komisija **podpira** predlog resolucije.

Kot ugotavlja komisija, predstavlja Program varstva in razvoja Parka Škocjanske jame za obdobje 2024–2028 (v nadaljevanju: program) programski akt zavarovanega območja, s katerim se določijo razvojne usmeritve, način izvajanja varstva in rabe upravljanja zavarovanega območja ter podrobnejše usmeritve za varstvo naravnih vrednot na zavarovanem območju, ob upoštevanju razvojnih potreb lokalnega prebivalstva. Po vsebini je program načrt upravljanja zavarovanega območja, ki je pripravljen na podlagi Zakona o regijskem parku Škocjanske jame in Zakona o ohranjanju narave. Temelji na analizah stanja, ki jih je pripravil upravljavec zavarovanega območja, strokovnih podlagah ter javno dostopnih podatkih.

Jedro programa predstavljajo dolgoročni upravljavski cilji, ki izhajajo iz veljavne zakonske ureditve, z njimi pa se izpolnjujejo tudi cilji mednarodnih konvencij in programov. V okviru dolgoročnih upravljavskih ciljev so določeni operativni cilji, znotraj teh pa naloge in aktivnosti javnega zavoda z ocenjenimi stroški. Dolgoročni upravljavski cilji so: ohranjanje Škocjanskih jam, ki je del svetovne dediščine UNESCO, in drugega podzemnega sveta; ohranjanje ugodnega stanja naravnih vrednot, živalskih in rastlinskih vrst ter habitatnih tipov; sodelovanje pri varstvu kulturne dediščine; razvijanje okolju prijaznega obiskovanja parka in širjenje zavesti o parku (leta 2022 je bila uvedena spletna prodaja vstopnic za Škocjanske jame z omejitvijo 150 ljudi na skupino, kar je približno število obiskovalcev, ki jih je javni zavod varno in kvalitetno sposoben voditi skozi jamo); krepitev vključevanja lokalnega prebivalstva, ki živi v parku in je bilo v preteklosti z jamami tradicionalno povezano, pri razvoju dejavnosti in aktivnosti v parku ter krepitev vloge upravljavca parka na vplivnem in prehodnem območju ter območjih Natura 2000 (Kras, Reka, Branica). Kot ugotavlja komisija, mora javni zavod v skladu z zakonsko ureditvijo na vplivnem območju spremljati in opozarjati na posege v zvezi s spremembami vodnega režima in kakovosti vode ter na posege, ki bi lahko pomenili tveganje in nevarnost za okolje ter bi njihovi škodljivi vplivi segali v park.

Kot je bilo pojasnjeno, si bodo v javnem zavodu uresničevanje navedenih ciljev prizadevali z učinkovitim delovanjem ter aktivnim regionalnim, nacionalnim in mednarodnim sodelovanjem. Po besedah predlagatelja so pomembne vsebine programa tudi usmeritve za načrtovanje drugih dejavnosti, ki se izvajajo v parku in na vplivnem območju, kot so usmeritve za kmetijstvo, gozdarstvo, upravljanje z vodami, ribištvo, lovstvo, mineralne surovine, gošpodarstvo, drobne obrti in podjetništvo.

Petletni program je podlaga za sprejem letnih programov dela upravljavca parka. Po njegovem izteku leta 2028 se bo izvedla analiza učinkovitosti izvedenih vseh aktivnosti in nalog ter prek opredeljenih kazalnikov ugotovila uspešnost uresničitve zastavljenih ciljev. Komisija tudi ugotavlja, da se za uresničitev petletnega programa načrtuje poraba 23,66 mio evrov, pri čemer je predvideno, da se bodo stroški dela, materialni stroški, storitve in programi ter investicije pokrili iz državnega proračuna, lastnih sredstev ter sredstev iz mednarodnih projektov, ki se sofinancirajo z evropskimi sredstvi.

* * *

Komisija podpira predlog resolucije o Programu varstva in razvoja Parka Škocjanske jame za obdobje naslednjih petih let in ob tem pozitivno ocenjuje dosedanje delo javnega zavoda Park Škocjanske jame, ki si skupaj z lokalnim prebivalstvom prizadeva ohranjati izjemne

naravne danosti in bogato kulturno dediščino Škocjanskih jam ter širiti zavest o pomenu njihovega varovanja doma in po svetu.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Andrej Poglajen.

* * *

Komisija je podprla predlog resolucije (12 ZA, 0 PROTI).

Ad 2)

Komisija je obravnavala Operativni plan aktivnosti Rudnika Žirovski vrh, javnega podjetja za zapiranje rudnika urana, d. o. o., za leto 2024 (v nadaljevanju: operativni plan aktivnosti), ki ga je Državnemu zboru, na podlagi drugega odstavka 10. člena Zakona o trajnem prenehanju izkoriščanja uranove rude in preprečevanju posledic rudarjenja v Rudniku urana Žirovski vrh, v obravnavo predložila Vlada.

Komisija **se je seznanila** z operativnim planom aktivnosti, ki ga predstavil in z odgovori na zastavljena vprašanja članov komisije dodatno pojasnil predstavnik Ministrstva za naravne vire in prostor.

Kot je bilo pojasnjeno, Rudnik Žirovski vrh, javno podjetje za zapiranje rudnika urana, d. o. o. (v nadaljevanju: RŽV) v skladu z veljavno zakonodajo vsako leto pripravi operativni plan aktivnosti, sprejme pa Vlada. Operativni plan aktivnosti za leto 2024 je Vlada sprejela 22. 2. 2024, vključuje pa potrebne dejavnosti za zaprtje rudnika, ki obsegajo tekoče dolgoročno upravljanje končno urejenih in saniranih rudniških objektov, izvajanje administrativnih postopkov za trajno prenehanje obratovanja, plačilo nadomestila zaradi omejene rabe prostora ter začetek likvidacije podjetja. Stroški za izvedbo vseh načrtovanih aktivnosti v letu 2024 so ocenjeni v višini 640.000 evrov, od tega je za odškodnine (nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča in nadomestilo zaradi omejene rabe prostora Občini Gorenja vas-Poljane) načrtovanih 242.000 evrov. Kot je bilo poudarjeno, je ključni del operativnega plana aktivnosti dokončanje administrativnih postopkov za likvidacijo RŽV do konca leta 2024, pri čemer je treba predhodno pripraviti in posredovati varnostno poročilo Upravi RS za jedrsko varnost in izdati odločbo o prenehanju pravic in obveznosti RŽV po Zakonu o rudarstvu (ZRud-1).

* * *

Komisija se je ob seznanitvi z vsebino operativnega plana aktivnosti spraševala o dejavnikih, ki so vplivali na dosedanja večletna časovna zamikanja dokončnega zaprtja rudnika in likvidacije podjetja, ter s tem povezano realnostjo zastavljenih ciljev za leto 2024. V zvezi s tem je bilo pojasnjeno, da je časovnica administrativnih in procesnih postopkov v letošnjem letu zastavljena tako, da naj bi bil RŽV do konca leta 2024 likvidiran, pri čemer je ključni mejnik oddaja varnostnega poročila. Kot je pojasnil predstavnik Ministrstva za naravne vire in prostor, se je leta 2022 načrtovalo, da bo likvidacija podjetja realizirana do konca lanskega leta, vendar je prišlo do zamud zaradi težav pri pridobivanju služnostnih pravic za uporabo zemljišč v zasebni rabi in kasnejših dodatnih usklajevanj s pristojno Upravo RS za jedrsko varnost v okviru priprave varnostnega poročila. Trenutno obstaja ocena, da je likvidacija RŽV do konca letošnjega leta realna.

V povezavi z aktivnostmi za izgradnjo drugega bloka Nuklearne elektrarne Krško in nadaljnjem izkoriščanjem jedrske energije se je komisija spraševala o dostopnosti in smiselnosti nadaljnega pridobivanja uranove rude v nekdanjem Rudniku Žirovski vrh.

Predstavnik Ministrstva za naravne vire in prostor je pojasnil, da podatki sicer kažejo, da je na območju nekdanjega Rudnika Žirovski vrh še veliko neizkoriščene uranove rude, vendar je to geopolitično vprašanje z varnostno in okoljsko dimenzijo.

Glede navedbe pripravljavca operativnega plana aktivnosti (stran 12), da bodo potrebna proračunska sredstva za letošnje aktivnosti RŽV zagotovljena z rebalansom proračuna, je bilo komisiji pojasnjeno, da so proračunska sredstva v letošnjem letu že zagotovljena v višini, ki bodo pokrila ocenjene stroške zapiranja rudnika urana.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Andrej Poglajen.

Ad 3)

Komisija je potrdila zapisnik 24. seje komisije (11 ZA, 0 PROTI).

Ad 4)

V okviru te točke ni bilo razprave.

Sekretarka
Meta Štembal

Podpredsednik
Leopold Pogačar